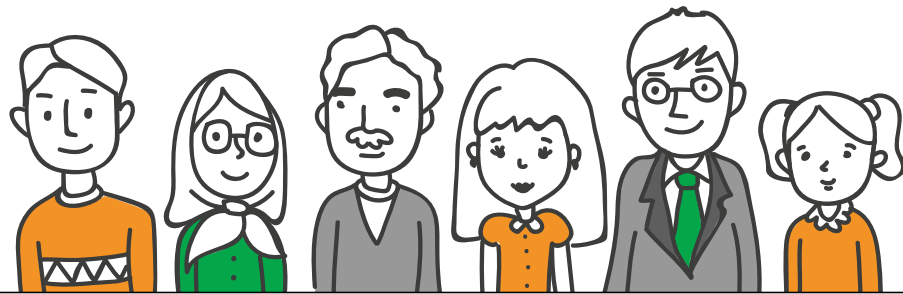

Добрі Сусіди

Зміни з 1 червня 2025 року: що нового чекає на українців

Стор. 3

Пластикові кришечки перетворюють на стільці та столи

Стор. 3

У «Сігнет-Центрі» працюють цілими родинками

Стор. 6

Карту України виклали зерном з елеваторів

Працівники «Сігнета» відсвяткували День вишиванки

Уже другий рік поспіль працівники «Сігнета» не пропускають можливості влаштувати чудове свято і зробити добру справу

Діана Швидун

Цьогоріч приводів було два, адже на День вишиванки припав ще й День сім'ї.

Підготовку до свята почали трохи більше ніж за тиждень до нього. Часу було обмаль, тож

колеги дружно взялися до справи. Почали продумувати декор, значну частину з якого зробили власними силами з підручних матеріалів.

Далі на стор. 8

«Почалося все з того, що в мене є оверлок, швейна машинка і я трохи вмію шити»

В умовах триваючої війни в Україні одним із найбільш важливих завдань стало забезпечення поранених військових не лише медикаментами

Діана Швидун

мує поранених, шиючи безкоштовний адаптивний одяг, який допомагає зберігати комфорт і гідність у найскладніших обставинах. Завдяки зусиллям сотень майстринь із різних куточків України та навіть з-за кордону ця організація не лише шиє необхідний одяг, а й об'єднує людей навколо спільної мети: допомогти тим, хто захищає країну.

Ще у 2014-2015 роках співзасновниця волонтерської ініціативи «Швейна рота» **Марина Паль-**

ченко почала шити адаптивний одяг для військових. Вона відвідувала поранених у лікарнях, приносила їжу та необхідні речі. Саме тоді звернула увагу, що поранені вкривалися лише простирадлами, адже через травми не могли одягти звичайний одяг.

Марина познайомилася зі своєю майбутньою колегою **Ксенією Самойлич** на курсах шиття.

Далі на стор. 2

Лікарка для старих хат: як Наталія Супрун відновлює мазанки

Її хобі виглядає як виклик сучасності

Діана Швидун

У той час, коли більшість людей мріють про новобудови, Наталія Супрун шукає занедбані мазанки в глибинці й повертає їм життя. Колись її називали дивакуватою. Тепер вона — трендсетерка у відродженні українського села.

Коли Наталія Супрун купила свою першу мазанку, реакція близьких була скептичною. Жінка пояснювала їм: «Відновлю хату і буду здавати її в оренду», — але рідні лише знизували плечима. Село, мовляв, нікому не потрібне, воно давно занепало. Та нині все змінилося. Відродження традиційної української архітектури стало частиною культурного тренду. Люди все частіше повертаються до витоків: у села, в бабусині хати, у спогади дитинства.

Повномасштабна війна лише підсилила цей процес. Українці шукають опору в своєму — у рідному, справжньому. Архітектура теж стала частиною національного пробудження.

Далі на стор. 5

Більше новин від «Сігнета» дізнавайтесь на каналах. Наведіть камеру мобільного телефона на QR-код нижче та підпишіться.

Телеграм
<https://cutt.ly/ds-tg>

Вайбер
<https://cutt.ly/ds-vb>

«Почалося все з того, що в мене є оверлок, швейна машинка і я трохи вмію шити»

Початок на стор. 1

Тоді жінки ще не знали, що у 2022 році стануть партнерами у масштабній добрій справі.

«Коли почалося повномасштабне вторгнення, ми взялися за пошиття теплового одягу для бійців на передовій. Навесні отримали запит від шпиталю у Дніпрі: потрібні труси на зав'язках. Спочатку шили ми удвох, потім до нас долучилися шість майстринь, згодом — ще близько 30, які приходили впродовж тижня на дві-три години. Запитів ставало все більше, вони були різноманітними: футболки, штани, худі тощо. Деякі майстрині з часом поверталися на свою основну роботу, тому з'явилася потреба залучити більше робочих рук. Я написала у чат майстриням нашої спільноти, а також у загальний чат українських кравчинь у Telegram, який з'явився у березні: "Може, хтось хоче долучитися до нас? У нас є тканина, і ми могли б її розкроїти й віддати в роботу. Хтось може допомогти з пошиттям бронетрусів (сімейних), на які є запит?". Тоді зголосилися вісім майстринь, четверо з яких стали координаторками наших підрозділів. Вони з Вознесенська, Києва, Рівного, Петропавлівки, Гайсина», — розповідає Ксенія.

«Швейна рота» Вінниці

Ксенія з Мариною відзняли майстер-клас з пошиття адаптивного одягу та закликали всіх небайдужих долучатися. Окрім того, вони готують набори для пошиття і відправляють їх усім бажаючим, хто може пошити адаптивний одяг.

«Багато наших майстринь — внутрішньо переміщені особи. Це жінки з Херсона, Бердянська, Нікополя, Лисичанська, Енергодара. Вони не могли вивезти свої запаси матеріалів, необхідних для роботи, а зараз чимало з них проживають у селах, де ніде купити тканину. Ми надаємо їм готові комплекти. У нас є Telegram-канал, де завантажені всі майстер-класи з пошиття

«Швейна рота» Житомира разом

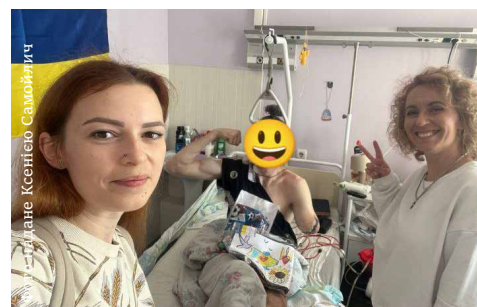
— вони їх переглядають, шиють і відправляють усе волонтерам у госпіталі. Зі збільшення асортименту виробів виникла необхідність розділити речі для передової і для госпіталів. Тож разом із майстринями ми придумали, що для передової шитимемо "бронеодяг", а для госпіталів — "кіберодяг". Звідси й назви на етикетках: "бронетруси", "бронекофта", "кібершорти", "кіберштани" тощо».

800 трусів пошили за два дні

Не весь одяг шиється «з нуля» — деякі речі вигідніше і простіше перешити, адаптувавши під конкретні потреби. Кошти на фурнітуру та деякі матеріали отримують із донатів, а одяг для перешиву часто шукають на секонд-хендах.

«В останній день на секонд-хенді кілограм одягу коштує 30 гривень. На щастя, той одяг, який нам потрібен як база для перешиву на адаптивний, не дуже популярний. Вдається знайти багато речей у гарному стані. Іноді набираю по 15 кілограмів і навіть не можу донести до каси. Запитів у нас досить багато: спідня білизна, шкарпетки, штани, футболки, худі та подушки-кісточки. Тож і розхід матеріалів відповідний, і ручна праця велика. Зараз організація об'єднує понад 700 волонтерок. Осередки є в більшості областей України, а також у Канаді, Швейцарії, Польщі, Чехії, Німеччині. Наші волонтерки за кордоном кажуть, що подібні ініціативи дуже допомагають морально. Це й спілкування, і нові знайомства, і привід зібратися і знову відчути, що можеш зробити щось корисне для своєї країни та співгромадян», — каже Ксенія.

Асортимент «Швейної роти» налічує понад 50 різноманітних виробів, від штанів до рукавичок. З настанням холодів жінки створили нову модель «кіберодягу»: спеціальний чохол, який захищає апарат на нозі.

Волонтери відносять речі у госпіталі

«Шпиці дуже сильно пропускають мороз до тіла, тож військові рятуються, як можуть. Казали, що брали пакети й обмотували скотчем навколо ноги — так мали можливість вийти на вулицю. Але наш чохол — хороший спосіб утеплитися».

Відділи «Швейної роти» є також у Житомирі та Вінниці. У кожному з них є свої координатори, які організовують роботу на місцях. За словами Ксенії, завдяки широкій географії осередків вдається доволі швидко реагувати на всі запити.

«Почалося все з того, що в мене є оверлок, швейна машинка і я трохи вмію шити. З інстаграму дізналася про ініціативу і вирішила: чому техніці припадати пилукою, а мені втрачати навички? Заповнила анкету, і вже через тиждень мені відправили на перешив 20 футболок. Поки працювала, спина не давала про себе забути. Ще в коробки напакувала всіляких смаколиків і пішла в лікарню, де військові проходять реабілітацію», — каже **Юлія Гнатюк**, координаторка ініціативи у Вінниці.

«Робота знайдеться для кож-

ного. Ті, що не вміють шити, але хочуть допомогти, можуть прасувати або пакувати одяг — це теж займає час», — каже **Христина Кувшин**, координаторка ініціативи в Житомирі.

«Підрозділи за кордоном дуже виручали нас під час блекаутів. Більшість наших волонтерок мають основну роботу або сімейні справи, а шиттям займаються у вільний час. Тож у період відключень у світлий час доби вони намагалися зробити домашні справи й не завжди встигали з одягом. У цей час закордонні підрозділи згуртувалися та своїми силами закривали дуже багато запитів. До нас багато хто хоче долучитися, і дуже добре, коли є команда. Адаже великі замовлення ми робимо саме командою — як, наприклад, нещодавній запит на 800 трусів. Хтось зміг пошити 100, хтось 200, а хтось лише кілька штук. І ці 800 трусів ми зібрали за два дні, загалом — 15 посилок із різних куточків України. Щодня ми відправляємо волонтерам від п'яти до 50 посилок з різних місць і таким чином виконуємо термінові запити», — каже Ксенія.

У кожную посылку швачки пакують щось від себе: це можуть бути різноманітні смаколики, дитячі малюнки та інше. Кожна посылка підписана, щоб той, хто її отримає, знав, чийми руками вона зібрана. Волонтери відвідують госпіталі, а також намагаються забезпечувати поранених базовими необхідними речами: гігієнічними наборами, засобами зв'язку та іншим, адже деякі бійці потрапляють у незнайомі міста і взагалі без речей.

Загалом за три роки організація пошила понад 100 тисяч одиниць адаптивного одягу.

Замовити безкоштовно адаптивний одяг для себе або для когось із близьких можна, заповнивши гугл-форму на сайті. Посилання за QR-кодом:

«На випускний онуку вишила рушник» — пенсіонерка розповіла про своє хобі

«Коли я вишиваю — мені стає спокійно й тепло на душі», — каже Надія Гвоздік

Діана Швидун

Вишивка для неї не просто хобі, а частина життя, яка наповнює будинок затишком і теплом. Вона почала вишивати ще в підлітковому віці, а з часом це захоплення переросло у справжню пристрасть, яка й досі супроводжує її.

Надія Іванівна народилася і все життя прожила у селі Бистріївка. Після школи вчилася в технікумі, стала агрономом і все подальше життя присвятила роботі в аграрній сфері. Зараз, у 67 років, перебуває на заслуженому відпочинку, проте має кілька гордів, доглядає за чотирма коровами, котами, собакою, курми і гусьми. Вся її оселя прикрашена вишитими виробами: від штор і скатертин до наволочок.

«Вишивати я почала десь із 14 років. На уроках трудового навчання у школі мене навчили основам. Потім деякий час вишивала разом із мамою, але згодом на довгі роки покинула це заняття. І тільки після сорока років у мене раптово з'явилося сильне бажання знову взятися за вишивання. З тих пір мене вже не зупинити», — ділиться спогадами Надія Іванівна.

Надія Гвоздік вишиває вже багато років

Спочатку вона брала схеми для вишивок у сусідки-бабусі, потім — із журналів «Жінка» та «Настуня», які добре пам'ятає.

«Зараз нитки та схеми можна купити майже на кожному кроці, і це дуже допомагає», — каже жінка.

У Надії Іванівни троє дітей: дві доньки і син. Старша донька до народження власного сина працювала дояркою, а син і досі працює агрономом у компанії «Сігнет». Онук від молодшої доньки навчається на агронома.

Надія каже, що діти самі обрали свої професії, і вона ніколи їм

не нав'язувала вибір: «Я їм ніколи не казала, куди вступати і на кого вчитися. Вони самі обрали агросферу, а я тільки рада, бо сама все життя працювала в ній. Діти ще й допомагають мені з господарством, тож мені легше».

Пенсія у жінки невелика, але Надія Іванівна вирощує городину, здає молоко, а родина має договір із компанією «Сігнет» на оренду земельних ділянок.

«До нас приїжджає молоковоз, я здаю молоко. Зараз займаюся городом, сапаю. Коли тиск підскочить — іду відпочивати, вип'ю таблетки, потім знову

до роботи: до городу, корів, гусенят і курчат. Якби я весь час лежала, то здоров'я не було б, а так рухаюсь і живу», — розповідає Надія Іванівна.

Вона додає, що договір оренди з «Сігнетом» нещодавно продовжили. Орендну плату зазвичай отримує в натуральній формі, зерном, хоча компанія пропонує і грошову оплату.

Вишивка для Надії Іванівни — зимове заняття, коли справи на городі завершені, а господарство не вимагає багато часу.

«Коли я вишиваю, мені стає спокійно і тепло на душі. Сідаю, вмикаю телевизор або музику — діти навчили мене користуватися інтернетом, щоб було цікавіше. І так годинами сиджу, люблю робити речі з багатою вишивкою: штори, скатертини, наволочки. А от рушники — не дуже люблю, бо це нудно. Але якось на Великдень до мене прийшли син із невісткою і сказали, що Ярославу, онуку, на випускний потрібен вишитий рушник. А в мене нового не було. Тож поки люди сапали картоплю, я сиділа й вишивала той рушник», — із теплотою згадує Надія Гвоздік.

«Люблю робити речі з багатою вишивкою: штори, скатертини, наволочки»

Зміни з 1 червня 2025 року: що нового чекає на українців

З першого дня літа в Україні набувають чинності кілька важливих нововведень, які можуть суттєво вплинути на фінанси, транспорт, ціни на продукти

Олена Ревуцька

Серед них — обмеження переказів між банківськими картками, зміни у техогляді транспортних засобів.

Обмеження переказів з картки на картку

Від 1 червня в країні знову діятимуть ліміти на перекази коштів з картки на картку. Для клієнтів із середнім і низьким рівнем ризику ліміт зменшиться зі 150 до 100 тисяч гривень на місяць, а для клієнтів високого ризику — до 50 тисяч.

Такі обмеження запроваджені в межах банківського меморандуму щодо прозорості ринку платіжних послуг. Вони стосуються всіх переказів, включно з тими, що проводяться через IBAN. Виняток — особи з підтвердженими джерелами доходів, волонтери, благодійники та ті, хто переказує кошти між власними рахунками в межах одного банку.

Щоб збільшити ліміт, банк може вимагати документи, які підтверджують доходи, зокрема довідки ОК5 або ОК7, податкову декларацію, зарплатні документи чи документи, пов'язані з волонтерською діяльністю.

Ціни на продукти: що подорожчає, а що здешевіє

У червні очікується подорожчання хлібобулочних виробів на

1,5–3%. Зростання цін пов'язане з подорожчанням зернових: ціна на пшеницю 2 класу з початку року підвищилась на 12–15%, а на жито — на 35–40%. Натомість здешевіло пальне: дизельне пальне, бензин і автогаз втратили у ціні 2–3%.

Овочі, навпаки, можуть подешевшати до 7% завдяки розширенню тепличного асортименту. Найбільше втрачають у ціні картопля (до 30 грн/кг), білокачанна капуста й ріпчаста цибуля. А от деякі види огірків додали в ціні через затримки нового врожаю.

Ціни на м'ясо — яловичину, свинину й курятину — залишаться стабільними.

Нові правила техогляду і підвищення цін

Із 19 травня в Україні діють оновлені вимоги до проходжен-

ня техогляду. Тепер обов'язковою стала відеофіксація всього процесу та розширена фотозйомка авто, включно зі світлотехнікою. Також у деяких випадках необхідно фотографувати тахографи та інші контрольні елементи.

З 1 червня зростуть тарифи на проходження техогляду:

— для легкових і вантажівок до 3,5 тонн — з 1050 до 1700 грн;

— для автобусів та вантажівок понад 3,5 т — з 1500 до 2300 грн;

— для причепів і мотоциклів — до 2300 грн залежно від категорії.

Подорожчають також супутні послуги: внесення відмітки міжнародного сертифіката — до 500 грн, перевірка тахографів — до 1600 грн, зчитування даних — до 300 грн.

Пластикові кришечки перетворюють на стільці та столи

Підприємця Ольга Лекова створила проєкт Recast Plastic, який виготовляє з переробленого пластику міцні, функціональні та екологічно безпечні меблі для укриттів

Наталія Столярчук

Ці меблі допомагають облаштувати комфортні та безпечні сховища в Україні під час війни, покращуючи умови перебування людей у них.

Ольга Лекова — підприємця з Донецька, яка після окупації рідного міста переїхала до Києва. У 2016 році вона заснувала власну справу: студію ремонту і дизайну. Спочатку компанія була сімейною справою, що спеціалізувалася на дизайні невеликих будинків, але за шість років переросла у великий бізнес із сотнями замовлень і десятками видів послуг.

Після початку повномасштабного вторгнення Ольга почала займатися переробкою пластику, створюючи зі вторинних матеріалів комфортні та зручні меблі для укриттів. Її команда розробила дизайн меблів і виготовила понад 700 екземплярів столів, стільців, лавок тощо для більше ніж 30 укриттів по всій Україні.

«Ідея облаштовувати укриття меблями зародилася під час повітряних тривог», — розповідає Ольга.

Підприємця не була готова до початку великої війни — ані морально, ані фізично. Вона свідомо уникала новин, щоб зберегти внутрішній спокій.

«Спочатку замовники почали говорити, що, можливо, щось станеться. Якось я прийшла на роботу, а моя співробітниця сиділа засмучена й сказала, що буде війна. Це було десь за тиждень до 23 лютого 2022 року. В той день у мене була нарада на об'єктах — це був яскравий сонячний день, і я не очікувала нічого поганого. Проте наступного ранку ми прокинулися від вибухів. Ми без паніки зібрали валізи, хоча нікуди не планували їхати — це був просто рефлекс. Сиділи вдома кілька місяців», — пригадує Ольга.

Під час повітряної тривоги родина Лекових спускалася в укриття. Жінка помітила, що більшість приміщень не оснащені меблями, люди змушені сидіти на підлозі.

«Коли почалося повномасштаб-

Зразок лавки для укриттів

не вторгнення, ми виплатили всім нашим працівникам заробітну плату й зупинили бізнес. Нікуди не виїжджали, з маленьким сином і собакою залишалися у нашій квартирі. А за пару місяців відновили роботу компанії. Разом із цим я почала на волонтерських засадах долучатися до обстеження укриттів і навчання громад щодо облаштування безпечних сховків.

Більшість із них були в жахливому стані: без опалення, електропостачання, тільки голі сирі стіни. У деяких громадах укриттів не було взагалі. Дуже швидко ми зрозуміли, що укриття потребують спеціальних меблів, які не загнівали б за два роки від вологості та були б зручними і багатофункціональними. Але й цього замало, адже найчастіша публіка в укриттях — діти.

«Ми зрозуміли, що потрібні не лише самі безпечні укриття, а й правила користування ними»

Я сама мама, і не можу не думати, як діти будуть почуватися, сидючи по кілька годин у приміщенні, де все сіре і суворе. Я хотіла, щоби в облаштованих нами укриттях всім було комфортно, бо знаю, як емоційна атмосфера впливає на діток, як це відображається на їхньому розвитку. Тому задумала створити для сховків меблі з переробленого пластику: барвисті, зручні, безпечні», — говорить Ольга.

Почали шукати підрядників, які взяли б за виготовлення меблів з переробленого пластику за ескізами, створеними Ольгою та її командою, але не знайшли. Тоді вирішили робити їх самі. Так з'явився проєкт Recast Plastic.

«Чоловікова освіта хіміка-технолога стала нашим козирем. Але було потрібне спеціальне обладнання: шредер для подрібнення пластику, термопрес для плит-заготовок та інструмент для вирізання деталей майбутніх меблів.

Ольга на тлі входу в укриття, яке інспектувала

Коштує все це чимало. Ми подали грантову заявку, і її схвалили. Але не могли чекати, поки надійдуть грантові кошти, адже мова йшла про укриття. Тож стартове обладнання закупили самі, а коли гроші таки надійшли на рахунок, купили ще, подвоївши свої потужності», — розказує Ольга.

Команда Ольги розробила кілька моделей меблів саме для укриттів: це відкидні лави, що кріпляться до стіни; дитячі парти, з яких можна скласти прості ліжка; розсувні лави, які можна за потреби компактно скласти. І все це стильне, кольорове та зроблене з пластикових відходів: пляшок, кришечок, стаканчиків, рекламних банерів, які мали всі шанси століттями лежати на звалищах, а натомість стали міцними і зручними меблями.

«У підвали під панельними будинками не можна спускатися, бо в разі удару по споруді вас просто завалить уламками. Багато хто цього не знав. Ми зрозуміли, що потрібні не лише самі безпечні укриття, а й правила користування ними. Ми створили курси лекцій та вебінарів, які проводили раз на тиждень разом із громадськими організаціями. Шукали людей, які були у цьому зацікавлені, і вчили їх.

Це були голови ОСББ, прості жителі, очільники сільських рад. Додатися міг хто завгодно. Фактично це інструктаж з правил безпеки для звичайних людей і приватних компаній: що робити, якщо почався обстріл, як врятувати себе та близьких», — розповідає Ольга.

Окрема частина курсу лекцій була присвячена наповненню укриття та умовам перебування в ньому.

«Головна умова оснащення в такому приміщенні — це функціональність. Ми хотіли створити продукт, який буде комфортним, візуально привабливим та дуже мобільним. Людина й так перебуває у стресі, а коли вона приходить

у сховище, а навкруги все брудне і неохайне, то їй стає ще гірше. Це психологічний аспект: пригнічення від необхідності йти в укриття через обстріли й загрозу життю помножується на огиду від місця. А якщо це дитина — тим паче, бо малечі неможливо пояснити необхідність перебування у підвальному приміщенні без іграшок та у дискомфорті», — каже Ольга.

Студія почала шукати матеріал, який відповідав би певним вимогам. Перша — це стійкість до вологості, друга — міцність і подальша експлуатація лише для сховищ.

«Ми розуміємо, що ці меблі будуть в укриттях, а коли закінчиться війна, ніхто за ними доглядати не буде. Паралельно ми працювали над громадськими проєктами щодо будівельного сміття, яке утворюється після руйнувань, і виникла ідея використовувати вторинні ресурси. Матеріал у нас уже є, він під ногами, його просто треба взяти, переробити та надати потрібної форми», — пояснює Ольга.

Жінка почала шукати технології, тестувати різні види матеріалів — і зупинилася на пластику. Так виник проєкт Recast Plastic, що переробляє другий та п'ятий типи пластику — це кришки з-під пляшок, побутової хімії, харчовий пластик, баночки з-під йогуртів та інших продуктів.

Далі команда розробила функціональну конструкцію, яка підходить для приміщень подвійного призначення. Меблі можна використовувати за потреби, а коли потреби немає — складати до стіни. Перші прототипи з'явилися вже у вересні 2022 року, їх тестували зацікавлені організації. Масове виробництво стартувало у травні 2023 року.

«Найперший комплект ми зробили для укриття в місті Мерефа Харківської області. Це був січень 2023 року. А повноцінне обладнання для сховища ми виконали у Вишгородському районі Київщини, у селі Нові Петрівці — це укриття місцевого дитячого садочка», — згадує Ольга.

За час роботи виготовлено понад 700 екземплярів меблів: столів, стільців, лавок тощо. Кількість облаштованих укриттів у різних регіонах України перевищила 30 — у Київській, Харківській, Запорізькій, Тернопільській, Рівненській та Сумській областях.

Лікарка для старих хат: як Наталія Супрун відновлює мазанки

Початок на стор. 1

Глиняні стіни, дерев'яні каркаси, солом'яні дахи — ці елементи відроджуються не лише як естетика, а як глибока символіка. Дерево — життя, глина — родючість, солома — захист.

Ще з дитинства тягнуло до села

Життєвий шлях Наталії переплетений з географією всієї України: бабуся родом із Полтавщини, виросла в Решетилівському районі, але під час голоду 1947 року змушена була полишити рідне село й переїхати до Криму в пошуках їжі та роботи.

«Я завжди знала, що матиму мазанку. Хочеться багато простору, як це було в дитинстві, в бабусиному селі. Перша мазанка у моєму житті — хата моєї бабусі в Криму. У дитинстві я часто до неї їздила. Хата бабусі була мінімалістичною: зі старими меблями, не обкладена цеглою, з домотканими доріжками. Зараз я розумію, що так було через бідність. Вона не могла собі дозволити популярні тоді радянські меблі та цеглу. І все ж її хата виглядала, як музей, дуже була затишна. Пізніше, вже у 90-ті, бабусю забрали на Полтавщину, а кримську хатину продали. Я тоді була підлітком і не розуміла цінності старовинних речей, які вона зберігала. Зараз дуже шкодую, що всі родинні речі були знищені через банальне невігластво», — говорить Наталія.

Сама ж Наталія виросла в індустріальному Запоріжжі. Щороку вона їздила на канікули до бабусі в кримський степ поблизу Джанкою. Там, серед безмежних просторів, у неї сформувалося чітке відчуття: в місті їй тісно й некомфортно, а в селі вона по-справжньому щаслива.

Мазанкарства навчилася у США

Після окупації Криму, де Наталія тоді жила, її охопила депресія. У пошуках виходу вона вирішила поїхати до США.

«Треба було щось робити, аби повернути себе до життя. Я мала 200 доларів, знала англійську і чула, що в США не складно знайти роботу. Дуже мені хотілося кинути себе в екстремальні умови. У Штатах я знайшла роботу за три дні — нянею шестимісячної дитини, хоча до цього дітей на руках не тримала. Батьки дитини жартували, що моє завдання — щоб дитина до 18.00 не померла. А якщо без жартів, то все

Наталія відновила рай з дитячих спогадів у вигляді хати-мазанки

було чудово, і мене ця родина запрошувала ще не один раз», — сміється Наталія.

Рік в Америці для жінки був насиченим: зміни роботи, подорожі. Потрапивши до Нью-Йорка, Наталія знімала фільм про вуличних музикантів. Каже, що туди з'їжджаються люди, які вже чогось досягли й шукають нових можливостей. А потім Наталія повернулася в Україну і придбала свою першу хату на Черкащині за \$800.

«Це була емоційна покупка: я просто зайшла на OLX і купила мало не першу-ліпшу хату. Взялася за ремонт. Хотілося зробити все екологічно, використовуючи лише природні матеріали, хоча абсолютно не розумілася на цьому. Зверталася по поради до місцевих жителів, але одні не знали, чим допомогти, інші лише відмахувалися — мовляв, навіщо морочитися, краще знести старе і збудувати нове. У результаті діяла навмання і своїми невдалими експериментами майже зруйнувала хату», — розповідає Наталія.

Після цієї невдачі вона знову поїхала до США. Там випадково познайомилася з фахівцями, які професійно займаються будівництвом із натуральних матеріалів за автентичними технологіями.

«Вони були обізнані навіть з українськими будівельними традиціями й показали мені унікальне архівне відео, на якому кіньми місили саман — суміш глини, піску та соломи. Це справило на мене глибоке враження. Я почала в них навчатися, і з часом ми подружилися», — каже жінка.

Інтуїція допомогла у відновленні хати

Взимку 2020 року Наталія повернулася в Україну з новими знаннями. Купила другу мазанку на Черкащині — місце зачарувало її природою.

«Коли я повернулася в Україну зі США, стала шукати ще одну хату. Бо в тій, яку купила між поїздками в Штати, жити не захотіла. Довго шу-

кала місце, де б хотілося проводити час, і знайшла. Ця хата знаходиться на хуторі, який схований у лісі серед пагорбів, де немає людей та автівок. Тут такі химерні звуки — я таких тварин і птахів ніколи в житті не чула! Сама хата велика і світла, з високими стелями, як я і мріяла. Ідеальне місце для перезавантаження», — розказує Наталія.

Обирає дуже віддалені місця, де немає газу, водопроводу

Процес відновлення мазанки починається з детального плану й діагностики. Важливо порадитися з тими, хто вже мав справу з подібними будівлями, а не з сучасними будівельниками. Матеріали — місцеві: глину беруть із глинника біля хати, пісок і соломі теж можна дістати недалеко. Соломі допомагають зібрати фермери. Суміш міситься бетономішалкою або вручну — Наталія вже «відчуває» її якість руками.

«Я зняла цеглу зі своєї нинішньої хати — попри застереження. Під цеглою ховалися мурашники, що руйнували стіни. Інтуїція не підвела. Після зовнішніх робіт настає черга внутрішнього оздоблення. Ця мазанка не реставрується, а відновлюється — без суворого дотримання автентики», — каже Наталія.

Жінка створює інтер'єр у південному стилі, з елементами грецької естетики, щоб візуально додати тепла.

Наступну хату, на Полтавщині, вона планує реставрувати вже історично точно: вивчає архівні фото, особливості регіону. Адже доглянута мазанка може бути не тільки гарною, а й функціональною — естетичною, енергоефективною і недорогою. Головне — не допустити вологи, адже вода для глини згубна. Саме тому хати мали широкі дахи та високі цоколі, а вода повинна була швидко відводитися.

У Наталії незвичні смаки щодо місцезнаходження оселі. Вона обирає дуже віддалені місця, де немає

газу, водопроводу тощо. Від хати на Черкащині до найближчого магазину їхати 40 хвилин.

«Якщо взимку випадає сніг, а потім настає потепління, я не можу виїхати через багнюку. Тож необхідно планувати всі процеси заздалегідь, на кілька тижнів наперед: що з продуктів купити, що готувати. У місті я ніколи такого не роблю, не люблю планувати й готувати. А тут готую постійно, бо не можу вийти кудись у кафе перекусити. Щодня топлю пічку. Не можу просто не йти по дрова чи не топити піч і поспати до 12, бо замерзну. Все це тримає в тонусі», — розказує Наталія.

Її прагнення врятувати старі хати було, за її словами, підсвідомою спробою повернути втрачений дитячий рай кримського дитинства. Зараз Наталія майже повністю відійшла від кінематографу. Завершує свій авторський короткометражний фільм, але її серце тепер належить мазанкам.

Вона проводить майстер-класи, консультує власників старих хат, організовує толоки і вчить людей відновлювати свої будинки. Для свого ремесла вигадала нову назву — «мазанкарка»: як сімейна лікарка для глиняних хат. Спілкуючись із людьми в різних регіонах, Наталія помітила: старі знання про роботу з глиною і соломі ще живі, але суспільство сприймає такі технології як архаїчні, придатні хіба що для господарських будівель.

Наталія за роботою

«Зараз працюю над створенням путівника з пошуку і вибору хат. Разом із кінорежисеркою Галою Козютинською ми створюємо освітній онлайн-курс із натурального будівництва. У співпраці з іншим мазанкарем ми будемо відновлювати хати в різних станах, знімаючи процес, щоб сформувати практичний навчальний матеріал. Будувати новий будинок дорого, а відновити стару мазанку можна практично безкоштовно, якщо маєш багато друзів і є готовність працювати разом», — говорить Наталія.

«Розумію, що агро — це та сфера, в якій є перспектива»

Уся родина Дергаїв працює в компанії «Сігнет-Центр»

Діана Швидун

Як до цього ставляться у компанії та чому це зручно, розповідають самі працівники.

Останньою з родини до компанії прийшла **Ольга**. Вона влаштувалася на роботу в 2022 році. Дівчина родом з Андрушок та все життя проживає тут. Після школи Ольга вступила у коледж, вивчала товарознавство та комерційну логістику, але з часом перевелася на заочну форму: потребувала практики. Як тільки їй виповнилося 18, почала шукати роботу.

«Я вирішила, що хочу йти працювати — і все. Було два варіанти роботи: "Сігнет", де працюють мої батьки, та інша компанія. Мама радила йти сюди, я розглянула обидві пропозиції, і все ж обрала елеватор "Сігнета". Там я працювала обліковцем два роки. Хоч я прийшла без досвіду, але це не було проблемою, бо мене всього навчили. І що особливо круто — немає зверхності чи знервованості від колег, коли ти чогось не знаєш чи не вмієш. Всі спокійно все пояснюють, і ти не відчуваєш себе ніяково через те, що для тебе багато що нове», — каже Ольга.

«Прийшла без досвіду, але це не було проблемою, бо мене всього навчили»

Світлана Дергай, матір Ольги, працює адміністратором на прохідній в офісі «Сігнет-Центру», а її чоловік **Анатолій** — вантажником на цукровому складі.

«Мені потрібна була робота, а в "Сігнеті" була вакансія прибиральниці. Це був 2018 рік. Я прийшла і почала працювати. А потім з'явилася вакансія адміністратора прохідної, і мені її запропонували. Якщо чесно, я дуже боялась, адже багато людей, я нікого не знаю. Проте страх минає, до роботи звикаєш, зараз усе добре. Якось дівчата з відділу персоналу запитали мене, як там донька. А вона тоді шукала роботу й не могла знайти, бо ніхто не хотів брати молоду дівчину без досвіду. Вони мені й кажуть: мовляв, кличте її до нас, є вакансія на елеваторі. Так і донька почала працювати тут», — розповідає Світлана.

Ольга отримала освіту молод-

Ольга та Світлана Дергай

шого бакалавра за спеціальністю «Товарознавство у митній справі», бакалавра — за спеціальністю «Товарознавство та комерційна логістика» і магістра за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Після завершення освіти хотіла спробувати себе в іншому напрямку роботи, але все не наважувалася.

«У "Сігнеті" відкрилася вакансія менеджера з постачання запасних частин. Наша колега Ніна Перепилиця, менеджер з постачання, порадила мені подати своє резюме. Я вагалася, бо на запчастинах не дуже розумілася, і мені було страшно, що не впораюся. Тоді вона попросила мою маму, щоб та на мене вплинула. Мама мені порадила не упускати можливість, і я вирішила спробувати. Згодом мене покликав Юрій Савран (заступник регіонального директора з механізації) на співбесіду, і мене взяли на цю посаду. Звісно, вчитися мені довелося немало, але все було не так страшно, як я собі думала», — розказує Ольга.

Вже два роки вся родина працює в «Сігнеті». За їхніми словами, це дуже зручно, адже всі разом.

Ольга на весняній фотосесії для жінок «Сігнета»

«Я виходжу з дому раніше, адже вже о 7.30 треба відкрити офіс. Ми живемо в Андрушках, і нам так добре, що не потрібно далеко їхати, тим більше зараз, коли війна. Тут ми вдома, нам спокійніше, ще й усі разом, завжди можемо допомогти одне одному», — каже Світлана.

Світлана Дергай з чоловіком Анатолієм та молодшою донькою Іриною

«Найпершою у нас на роботу йде мама, будить мене і виходить, а потім і ми з татом ідемо на роботу. Увечері всі разом ідемо додому, разом вечеряємо. Як не дивно, але саме на роботі ми практично не бачимося — з татом особливо, адже він на заводі. Та і я зазвичай у себе в кабінеті. Але мама завжди приносить мені лоточки з обідом. А ще дуже часто мама дорогою на роботу купує щось солодке, а коли я приходжу на роботу — приносить мені. Ми вже жартуємо, що я данину з неї беру», — говорить Ольга.

На вихідних сім'я зазвичай проводить час разом: мама, тато, Ольга, шістнадцятирічний син Олександр та одинадцятирічна молодша донька Іра. Вони лю-

блять дивитись фільми, виїжджати на природу на шашлики. А молодша сестра Ольги захоплюється риболовлею. «Коли Іра спіймає рибу — її очі просто потрібно бачити», — каже Ольга.

«Тато зробив їй картку, і тепер, коли приходить зарплата нам, усі скидають Ірі гроші. А вона ще й питає, чи плануються їй якісь премії — отака хитрунка», — сміється Світлана.

«Сігнет» — це компанія, де можуть знайти своє місце люди різного віку, освіти, навичок і досвіду.

«Коли мені було 18 і я не мала досвіду, мене ніхто не хотів брати. А зараз я — менеджер з постачання запасних частин, працюю в інженерному відділі. Ще й виявила в собі таку цікаву якість: люблю торгуватися. Такий спортивний інтерес: закупити все за максимально вигідною ціною, не втративши при цьому якості. Але якби свого часу тут у мене не повірили, не дали можливості розвиватися, то хто знає, як було б. Зараз я розумію, що агросектор — це та сфера, в якій є перспектива», — розказує Ольга.

«Земля завжди буде, і люди завжди будуть на ній працювати. Добре, що у нас тут є підприємства, які дають людям стабільну добре оплачувану роботу, можливості розвитку і кар'єрного зростання», — говорить Світлана.

Запрошуємо на роботу!

В с. Андрушки:

— лікаря ветеринарної медицини

— змінного інженера-технолога з цукрового виробництва

— електромонтера з обслуговування електроустановок

— пробовідбірника

В с. Козятин:

— лаборанта

— пробовідбірника

— слюсаря-електрика

Компанія пропонує своєчасну виплату заробітної плати та всі гарантії відповідно до трудового законодавства.

Подробиці за номером:

+38(050)366-18-52

«У нас продуктивне обладнання і кваліфікований колектив»

«Сігнет» завершив елеваторний сезон, котрий тривав з липня 2024 р. до травня 2025 р.

Діана Швидун

За цей час було відвантажено понад 287 тисяч тонн зерна. Зараз обидва елеватори, в селі Андрушки та селі Козятин, активно готуються до старту нового сезону.

«Сезон був дуже активним і насиченим. За весь час ми прийняли понад 188 тисяч тонн зерна у фізичній вазі. Окрім цього, вперше ми приймали одночасно три культури: сою, соняшник і кукурудзу. Частково це було наше зерно, частково — від покладавців. Було непросто, але завдяки хорошій роботі працівників елеватора і логістів нам вдалося зробити все відносно легко. Хороший показник — те, що у нас практично не було черг з машин: в найактивніший період — максимум 10-15 машин, що для такого часу зовсім небагато. Оперативність важлива для клієнта, і ми зі свого боку зробили все можливе для правильної організації роботи елеватора, щоб затримок при прийманні не було», — розповідає **Віктор Трайдакало**, начальник елеватора в с. Андрушки.

«Практично не було черг з машин»

«Цьогоріч ми вперше відвантажували зерно у вагони відразу після прийому. Це досить складно, адже бувало по 30 вагонів на добу. Здебільшого приймали власну кукурудзу, трохи ще було від покладав-

Елеватори відвантажили все зерно і вже готуються до нового сезону

давців. Завдяки злагодженій роботі колективу ми встигали і сушити зерно, і відвантажувати його, і приймати — і все це одночасно. Загалом за сезон було прийнято понад 98 тисяч тонн зерна у фізичній вазі», — говорить **Володимир Сауляк**.

Найбільш активним періодом сезону був жовтень, коли приймали пізні зернові. Начальники обох елеваторів кажуть, що важливо максимально якісно організувати роботу, щоб не було хаосу. Це великий плюс не лише для самої компанії, а й для покладавців, які з нею співпрацюють.

«Ми говоримо з колективом. Важливо знати його бачення і прийти до продуманої стратегії. Ми за жовтень прийняли без особливих пригод близько 90 тисяч тонн зерна. До нас везуть зерно покладавці, деякі з них працюють із нами вже багато років і впевнені у тому, що в нас усе організовано чітко, прозоро і з індивідуальним підходом до кожного. Приходять і нові партнери, і ми цьому завжди раді», — розкажує Віктор.

«У нас продуктивне обладнання і кваліфікований колек-

тив, який може і вміє швидко працювати. Ми можемо підлаштуватися під клієнта, працюємо цілодобово й абсолютно прозоро, кожен може сам прийти і переконатися в цьому. Ми завжди готові до взаємовигідної співпраці», — каже Володимир.

Минулого року сезон був довшим, бо відвантаження було ускладнене через закриті порти. Елеватор в Андрушках мав лише п'ять днів від закінчення старого сезону до початку нового. Доводилося діяти швидко й організовано.

«Ми справді дуже переживали. Останнє відвантаження у 2024 році було 10 липня, а вже 15-го ми приймали перше зерно в новому сезоні. Ми відвантажували зерно, робили ремонт логістичних шляхів, які не були

Віктор Трайдакало, начальник елеватора в Андрушках

здіянні у відвантаженні, а зерно пускали по відремонтованих шляхах. Отаким методом ми працювали десь два місяці, бо часу на виключно ремонтний підготовчий період у нас просто не було. Була виконана колосальна робота, за що велика подяка усім працівникам. У таких складних умовах усі діяли злагоджено, чітко, тому всі процеси йшли правильно», — розповідає Віктор.

Розпочати свою кар'єру на елеваторі не так складно, як може здатися на перший погляд.

Володимир Сауляк говорить: «У нас досить часто відкрита вакансія пробовідбірника. Це ідеальний варіант роботи для молодих людей, які хочуть почати свій робочий шлях. Робота нескладна, не потребує ані досвіду, ані спеціальної освіти. Часто на неї ми беремо хлопців віком від 18 до 23 років і навчаємо їх усьому необхідному. Для них це можливість отримати крутий досвід, зарплату та ще й дізнатися все про роботу елеватора зсередини. За гарної наполегливості це веде до кар'єрних зростань: наприклад, у нас нещодавно два пробовідбірники пішли на підвищення. Тобто це той старт, де вже за те, що ви вчитеся, можна отримувати повноцінну зарплату».

Володимир Сауляк, начальник елеватора в Козятині

«Сігнет» завершив посівну кампанію

Посівна у «Сігнеті» завершилася, зараз активно проводяться роботи із захисту рослин

Діана Швидун

Цьогоріч розподіл по культурах такий: 16,2 тис. га засіяли кукурудзою; 4,0 тис. га — соєю; 3,9 тис. га — цукровим буряком; 2,3 тис. га — соняшником; 1,9 тис. га — озимую пшеницею.

«Посівну кампанію ми розпочали 25 березня з посіву цукрового буряка. Засіяли 1,5 тисячі гектарів і зупинилися. Почалися дощі,

Сіяли три культури одночасно

потім ще й сніг випав, тому 10 днів не сіяли. Соняшник ми почали сіяти 12 квітня, а 15-го — кукурудзу. Усі три культури сіяли одночасно. До посіву сої приступили

28 квітня, а 12 травня ми повністю завершили посівну», — розповідає **Олександр Шрамко**, заступник генерального директора з рослинництва «Сігнет-Центру».

Впоралися своєю технікою

«У нас хороший тракторний парк, сучасна техніка. Ми вирішили, що цілком можемо цьогоріч обійтись без орендованої техніки. Навіть коли одночасно сіяли буряк, соняшник і кукурудзу, то впоралися з усім без проблем. Техніка практично не ламалася, а якщо якісь дрібні неполадки й

виникали, їх усували настільки швидко, що це жодним чином не впливало на перебіг робіт», — каже Олександр Шрамко.

Основний пік роботи позаду, зараз триває догляд за посівами у плановому режимі. Усі зусилля працівників компанії спрямовані на результат.

Олександр говорить: «Ми робимо все можливе. Зараз густота рослин сформована правильно, якісно і рівномірно. Далі справа за погодою. Сподіваємося, що вона у цьому році буде сприяти гарному врожаю».

Карту України виклали зерном з елеваторів

Початок на стор. 1

Прагнули максимально розкрити тему не лише української вишиванки, а й культурних особливостей різних куточків нашої держави. Для цього розділилися на команди: Захід, Центр, Схід, Південь. Кожна з команд мала представити українські страви, притаманні їхньому регіону, та підготувати виступ, що покаже його традиції. Страви продавали на ярмарку, а виручені кошти спрямували на допомогу ЗСУ.

«До свята вишиванки ми готувалися не один день, і раді, що зібрали на ньому стільки людей. Вишиванка — це не просто одяг. Кожен стібок, кожен візерунок — це мовчазна молитва, побажання добра, здоров'я, любові. Здавна наші предки берегли і плекали цю традицію, національну особливість, незважаючи на всі випробування, що випали на долю нації. Сьогодні наші сучасники продовжують берегти як традицію, так і нашу свободу. Дякуємо всім, хто приєднався до свята. Але воно було б неможливим, якби не наші Збройні сили. Тож шануємо їх, і якщо вже святкуємо, то й допомагаємо», — говорить **Андрій Шовдра**, генеральний директор «Сігнет-Центру».

Після вступної частини на сцену вийшла уродженка Попільнянщини, співачка Енджі Крейда. Вона виконала кілька пісень, а також зіграла на баяні, запрошуючи працівників «Сігнета» до танцю. Після цього почали виступати команди. Першою на сцену вийшла команда Заходу, яка виконувала українські пісні, притаманні цій місцевості.

Зібрали понад 168 тис. грн на допомогу ЗСУ

Колеги розділилися на команди, щоб краще розкрити особливості різних регіонів України

«Часу на підготовку мали небагато, буквально дві репетиції: одна — в ідальні елеватора, друга — на ваговій. Ми скинулися грошима на продукти й домовилися, хто і що має принести. Частину страв готували вдома, а банош, вареники та м'ясо — надворі на відкритому вогні. На аукціон ми дали карту України, області на якій викладені зерном з елеватора.

Виклали карту України зерном з елеватора

А колектив козятинського елеватора привіз коровай», — говорить бухгалтер елеватора **Інна Харчук**.

Потім виступала команда Центру. Особливо глядачам запам'ятався заступник генерального директора з механізації Юрій Савран в образі Галі, що несла воду. Після виступу всі побігли з ним фотографуватися.

«Готувалися ми близько тижня, десь по годині на день. Частина людей підготувала пісні. Але потім вирішили, що просто спів — не так уже й цікаво. Почали придумувати оригінальні концертні номери, бувало, що в ході репетицій щось змінювали. От, наприклад, коли репетирува-

ли пісню "Несе Галя воду", Юрій Савран мав грати Іванка. А потім ми вирішили: а нехай він зіграє Галю! І коли Юрій Григорович прийшов на репетицію, він довівся, що у нього тепер нова роль. Що стосується страв для ярмарку, то здебільшого їх готували заздалегідь удома, хіба що бутерброди ми робили безпосередньо перед заходом», — згадує **Юлія Малієва**, економіст з фінансової роботи.

Коровай продали на аукціоні

Далі був виступ команди Сходу. Учасники почали його зі згадки про окуповані території, аби нагадати усім і кожному про складну долю цієї землі. А потім перейшли й до позитивної частини, заспівавши місцеві традиційні пісні.

«Підготовка проходила на веселій ноті. Агрономам та інженерам цього року погода подарувала шанс взяти участь у святкуванні Дня вишиванки, і вони з радістю долучилися. Наш регіон складний, і саме хлопці подали ідею заспівати пісню "Рідна матір", як згадку про матерів, які чекають своїх синів додому. А щоб додати позитивного настрою, надії

та віри у світле майбутнє, вирішили заспівати пісню про Україну. Репетиції проводили в гуртожитку, а готувати страви зібралися у мене вдома», — розкажує **Марина Копилова**, інженер-землевпорядник.

Останньою виступала команда Півдня, яка підкорила зал південним колоритом, виконавши українською «Одесу-маму».

«Південь у нас асоціюється з морем, тому й кухня у нас була така, одеська. Готували рибку, наливали вино, варили глінтвейн, а локацію прикрасили у морському стилі. Наша команда також вишила на сітці вишиванку для банера, для неї подерли десь шість простирадл. Репетиції проводили на цукровому заводі. Пісні ми репетували, а ось танці були імпровізацією», — говорить **Тетяна Микуляк**, головний бухгалтер.

Зібрані кошти спрямували на допомогу військовим.

«Кошти розподілили так: 80 тисяч гривень Андрій Шовдра передав Лесі Холіній (бухгалтеру) офіційно в її день народження. У цей момент плакали всі. Син Лесі, Максим, уже давно на передовій, і ми надали найбільшу суму на поточний збір для потреб його бригади. Зараз очікуємо офіційного листа від військової частини, щоб передати решту суми на збір на авто для розвідки. Там служить син Сергія Степаниденка (генерального директора "Сігнет-Мілк")», — говорить **Алла Шпак**, фінансовий контролер.

Також кожен напрямок діяльності компанії отримав особливий подарунок: ляльку-мотанку, яка слугуватиме оберегом і талісманом для успішної роботи.

Враження від свята залишилися позитивні